

MA 03/04 Bezoek Operagebouw Antwerpen

In 1893 werd in Antwerpen onder impuls van de componist **Peter Benoit** het **Nederlandsch Lyrisch Toneel** opgericht, dat **Nederlandstalige operavoorstellingen** organiseerde in de vandaag verdwenen **Vlaamse Schouwburg** op de hoek van de **Kipdorpbrug** en de **Italiëlei**. Het **Théâtre Royal (de huidige Bourslaschouwburg)** programmeerde sinds zijn ontstaan in 1834 immers **uitsluitend Franstalig operarepertoire**, en dit tot 1933. Het stadsbestuur nam in 1896 het **besluit** tot de **bouw van een nieuwe schouwburg**, waarna een lange **zoektocht** begon **naar een geschikte locatie**. Tot de meest opmerkelijke voorstellen behoorden een vrijstaande inplanting te midden van de Teniersplaats op de as De Keyserlei-Leysstraat-Meir, of in het Stadspark op de hoek van Quinten Matsijslei en Rubenslei. In afwachting van de bouw, werden vanaf 1901 jaarlijks de nodige kredieten ingeschreven op de stadsbegroting. Uiteindelijk viel de **keuze op het terrein van de Halles Centrales of "Criée"** tussen de **Frankrijklei** en de **Van Ertbornstraat**. Deze ijzeren markthal met een tweetorenfront in pittoreske eclectische stijl naar een ontwerp door de architect Ernest Dieltiens, was in 1892 opgericht door de maatschappij Halles et Marchés d'Anvers. Ter vervanging werd in 1903 een **nieuwe "Criée"** gebouwd **tussen de Van Schoonhovenstraat** en de **Van Wesenbekestraat**. **Stadsbouwmeester Alexis Van Mechelen** tekende in 1904 het **ontwerp van het nieuwe operagebouw**, na studiereizen naar buitenlandse schouwburgen. De bouwwerken door het aannemersbedrijf J.H. Bolsée & Em. Hargot, gingen nog hetzelfde jaar van start. De **plechtige inhuldiging** van de nog onvoltooide **"Vlaamse Opera"**, later **"Koninklijke Vlaamse Opera"**, vond **op 17 oktober 1907** plaats, met een opvoering van "De Herbergprinses" gedirigeerd door de componist Jan Blockx. Als **tweede bouwphase** volgde in **1907-1909** de **oprichting** van het **schermenmagazijn met gelagzaal** op het **hoekperceel van de Franklin Rooseveltplaats** en de **Van Ertbornstraat**, waarvoor toenmalig

conducateur Emiel Van Averbek onder supervisie van Van Mechelen het ontwerp leverde. Dit gebouw was oorspronkelijk aan straatzijde van de eigenlijke schouwburg geïsoleerd door een drietal bestaande burgerhuizen en het Hotel Wagner. Pas in 1910 werd de plafondschildering door Charles Mertens in het auditorium geplaatst, in 1914 gevolgd door de drie plafondschilderingen door Emile Vloors in het foyer.

In 1981 kwam het tot een fusie tussen de stadsopera's van Antwerpen en Gent onder de benaming
Opera voor Vlaanderen
; een intercommunale van beide steden met de Vlaamse Gemeenschap als partner, die in 1988 opnieuw werd ontbonden en vervangen door de Vlaamse Operastichting, sinds 1995 de Vlaamse Opera. Het gebouw onderging in 2004-2007 een grondige renovatie van de technische infrastructuur, naar een ontwerp door Robbrecht en Daem architecten, geselecteerd via de Open Oproep Vlaams Bouwmeester editie 2001. Behalve de vernieuwing van het ondertoneel, de technische werkplaatsen, loges en theatermachinerie, werd als meest zichtbare ingreep een nieuwbouw toegevoegd na afbraak van twee bestaande panden in de Van Ertbornstraat. Deze herbergt een zijtoneel, een artiestenfoyer, administratie-, directie- en vergaderruimten. Het operagebouw beantwoordt aan een driedelige structuur, met achtereenvolgens de inkomhal en het bovenliggende foyer in rotondenvorm, het grote auditorium bestaande uit een parterre, drie balkons waarvan het eerste met loges, en twee amfiteaters, en tenslotte de toneeltoren. Twee maal drie gescheiden trappenhuisen verzekeren in de voorbouw de circulatie van het publiek tussen de inkomhal, de balkons en amfiteaters; in de achterbouw staan twee trappenhuisen ter beschikking van personeel en artiesten. Voor de structuur werd in hoofdzaak gebruik gemaakt van staalconstructies, in combinatie met gewapend beton. Van bij de opening was de "Vlaamse Opera" volledig uitgerust met elektrische verlichting. Vandaag hebben we de unieke kans deze architectonische parel te bezoeken onder leiding van een gids. Na de geaduide rondleiding, gaan we

samen nog iets drinken/eten.

Afspraakuur: 10u45

Afspraakplaats: in de inkom van Opera Antwerpen, Frankrijklei 3 Antwerpen waar Pieter en Nicole iedereen verwelkomen.

Aanvangsuur: 11u

Reservatie:
 9 overschrijven op Oeverrekening KBC BE07 7310 3573 4266. Vermeld lidnummer, datum en activiteit

Info: Pieter & Nicole - 0478 54 54 54 - 0475 59 56 11

Max. personen: 20

Annulatie: Annulatievoorwaarden voor

ndagsactiviteiten